

นิราศนครศรีธรรมราช

ปี พ.ศ. ๒๕๓๔ สอนสร้างสรรคณาคร-บวรรัตน์ ได้จัดตั้งรางวัลวรรณกรรม นาค-บวรรัตน์ เปิดโอกาสให้นักกลอนส่งผลงานนิราศนครศรีธรรมราช เข้าประกวด เป็นจุดเริ่มต้นสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้เขียนได้สร้างสรรค์ผลงานนิราศ นครศรีธรรมราช และได้รับรางวัลชนะเลิศในปีนั้น

นิราศนครศรีธรรมราช ทำให้ผู้อ่านได้เรียนรู้วิถีชีวิตชาวนครศรีธรรมราช เมื่อ ๒๐ กว่าปีที่แล้ว อาทิประเพณีต่างๆ ที่สืบทอดมาช้านานของชาวจังหวัดนครศรีธรรมราช นอกจากนี้ได้บอกเรื่องราวเกี่ยวกับศาสนา เช่น ภาพปูนปั้นเล่าพุทธประวัติใน วัดพระมหาธาตุวรมหาวิหาร โบราณสถาน โบราณวัตถุ

จากวัดพระมหาธาตุวรมหาวิหารไป ผ่านสถานที่สำคัญในตัวเมืองนครศรีธรรมราช เช่น ศาลากลาง ท่าม้า เสาชิงช้า หอพระนารายณ์ หน้าเมือง กำแพงเมืองเก่า ศาลาประดู่หก สระศรีปราชญ์ ตลาดแขก ท่าวัง

เมื่อเที่ยวชมสถานที่ต่างๆ ในตัวเมืองนครศรีธรรมราชแล้วหลังจากนั้นผู้เขียน เดินทางไปตามแหล่งท่องเที่ยวที่สำคัญๆ แต่ละอำเภอในจังหวัดนครศรีธรรมราช เช่น ไปเที่ยวอำเภอพรหมคีรี น้ำตกพรหมโลก กรุงชิง ผนแสนห้า เป็นต้น

ผู้เขียนท่องเที่ยวไปครบทุกอำเภอนำเรื่องราวมาเขียนเป็นกลอนนิราศ นครศรีธรรมราช อาจารย์ถ้วน กตินหอม บรรณาธิการสารานุกรมนครศรีธรรมราช ขอให้ผู้เขียน นำนิราศนครศรีธรรมราชฉบับสมบูรณ์มาลงพิมพ์ในสารานุกรมนครศรีธรรมราชเพื่อให้ผู้อ่าน ได้ศึกษาเรื่องราวของเมืองนครศรีธรรมราชผ่านกลอนนิราศเมื่อสมัย ๒๐ ปีที่แล้ว ลองอ่านดูครับ

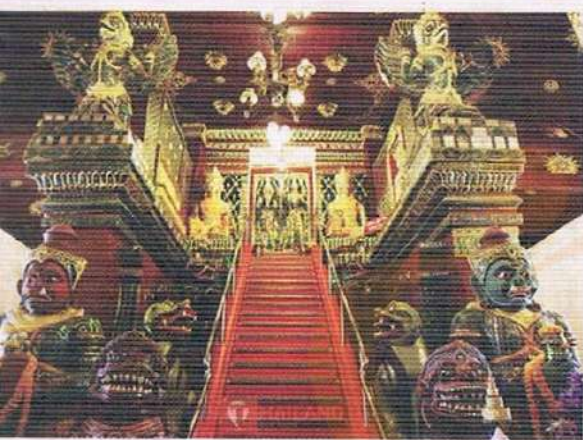
ดำรงค์ หนูทอง

หัวไทร

ครั้นมาถึงเดือนสามมีความหมาย

ชาวนครพร้อมกันจริงทั้งหญิงชาย
สืบทอดไว้ประเพณีเคยมีมา
ร่วมแห่ผ้าขึ้นธาตุประกาศก้อง
ชนแซ่ซ้องส่งเสริมศาสนา
เหล่าชาวพุทธทั่วจังหวัดต่างศรัทธา
ชวนกันมาวันนีที่ในงาน
ตรวันเพ็ญเดือนสามตามวาระ
วันมาฆบูชาพาถูกหลาน
ชำระจิตใจตนหวังผลทาน
ให้เบิกบานหัวใจไม่มีดมน
น้อมรำลึกองค์พระธาตุศาสนา
เหมือนได้มาร่วมทางสร้างกุศล
บุญนียที่ล้ำคณบรรพชน
ริเริ่มต้นสร้างไว้หลายพันปี
มาเยี่ยมเยือนได้เห็นเป็นมิ่งขวัญ
พระธาตุนั้นเด่นสง่าเป็นราศรี
เป็นรูปทางระมิงคว่ำท่าเจดีย์
แต่งยอดปลีด้วยทองดูต้องตา
สถาปัตยกรรมงามวิจิตร
ยิ่งเพ่งพิศยิ่งสนใจใคร่ศึกษา
เมื่อครั้งยุคศรีวิชัยไทยได้มา
จากลังกาสร้างเสริมองค์เดิมไว้
เป็นบุญตาที่ได้มาในวันนี้
เห็นเจดีย์แล้วงนิกสงสัย
สมกับคำเล่าลือฝีมือใคร
ประหลาดใจหนักหนาเมื่อมาเยือน
สวยสง่างามมีศรีนคร
อนุสรณ์สถานใดไม่มีเหมือน
ถึงตัวเราจากไกลใจยังเตือน
มิลืมเลือนองค์พระธาตุศาสนา
หากคนด้อยองพีได้มาด้วย
สาวคนสวยคงสนใจใฝ่ศึกษา
พี่จะชวนชมดูอาชา
รูปทรงม้าภาพปูนปั้นนั้นสวยดี

เขียนเรื่องราวเล่าประวัติลึกลับ
 ยอมสละความสบายพากายหนี
 สัจธรรมนำพาบารมี
 ทิ้งบุรีไม่อาลัยในลาภยศ
 เหมือนน้องหญิงทิ้งพี่เธอหนีหน้า
 โธ่้องจำที่ปวดร้าวเศร้าสลด
 เพราะตัวพี่ใช่พระธิดาคต
 ยังไม่ลดกิเลสเหตุมลทิน
 อนิจจายังหลงเรื่องสงสาร
 ความต้องการของมนุษย์ไม่สุดสิ้น
 นึกถึงองค์ศาสดาหมดราคะ
 สละสิ้นสมบัติขัตติยา
 ไม่มีรักหนักใจในชีวิต
 ยอมอุทิศเป็นทาสทาสนา
 แต่ตัวพี่ยังมีรักหนักอุรา
 โธ่้องจำตัวอย่างรักก็ไม่ลง
 ด้วยรักสาวเร้าร้อนนอนไม่หลับ
 เหมือนทุกข์ทับภายในให้ไหลหลง
 โธ่้องใจไหวหวั่นไม่มั่นคง
 เหมือนตั้งองค์ศาสดามาวชกายน
 หากคนดิน้องพี่หนีไปวช
 พี่เจ็บปวดรู้ไหมเศร้าใจหาย
 อย่าให้เป็นเช่นนี้เลยพี่ชาย
 ด้วยใจหมายเคียงข้างนางคนดี

มาเดินดูวิหารเขียนเวียนมาถึง

คิดคำนึงถึงผู้เขียนเพียรใช้สี
 ตั้งแต่ครั้งแรกเริ่มแต่เดิมที
 ลายเส้นมีเขียนไว้สวดลายคม
 ทั้งที่เสาข้างผนังช่างสร้างสรรค์
 ถูกใจครั้นเขียนลายได้งามสม
 เหมือนฝีมือคนดีพี่เคยชม
 โธ่้องถามถึงคิดถึงซึ่งนงราม
 แล้วเดินชมของโบราณอ่านประวัติ
 ให้รู้ชัดปึกดีได้เราชาวสยาม
 เมืองนครเคยเลื่องลือระบือนาม

ในเขตคามได้นี้สำคัญ
เป็นเมืองพระแสนประเสริฐเกิดนักปราชญ์
ประชาราษฎร์หญิงชายได้สุขสันต์
พบหลักฐานมากมีดีดีครั้น
ได้ยืนยันเรื่องนครแต่ก่อนมา

ชมพิพิธภัณฑสถานนั้นจัดไว้

มีมากมายสิ่งของต้องศึกษา
เห็นวิหารเด่นไขว้โพธิ์ลังกา
คนเล่าว่าต้นโพธิ์นี้มีตำนาน
เป็นพันธุ์จากลังกานำมาที่
นครศรีปลุกไว้ได้เล่าขาน
ที่ล้อมรอบต้นโพธิ์นี้มีอาคาร
ของโบราณเก็บไว้อยู่ภายใน
เห็นหีบศพเจ้าพระยานครศรี
ไธสตัวที่แสนเศร้าเจ้ารู้ไหม
หากถึงวันต้องพรากจากโลกไป
กลัวใครใครเขาแย่งสาวเจ้าไปครอง
ไธสรักเอ๋ยรักพี่คงมีทุกข์
หมดสนุกหัวใจให้หม่นหมอง
ไม่ยากให้ผู้ใดใครจับจอง
จะรักน้องทุกชาติไม่คลาดคลา
ถมเครื่องปั้นดินเผาครั้งเก่าก่อน
เมืองนครมีมากมายให้ศึกษา
พุทธรูปองค์ใหญ่ท่าไสยา
นิกศรัทธาผู้คิดประดิษฐ์ทำ

ชมพระแอดอิกรวิหารอยู่ด้านข้าง

เห็นรูปร่างแปลกพิลึกให้นึกขำ
หรือเกิดมาชาตินี้เหมือนมีกรรม
องค์ย้วนลำคอสั้นนั้นแปลกดี
คนเขาสื่อนับถือว่าศักดิ์สิทธิ์
ช่วยชีวิตรักษาไข้โรคภัยหนี
ปวดสะเอวปวดหลังฟังให้ดี
มีวิธีแก้ได้ให้ท่านลอง
ให้ไม้ไปค้าหลังนั่งวันทา
ภาวนาให้ช่วยเรายามเศร้าหมอง

หากเชื่อในอิทธิฤทธิ์จึงปิดทอง
แล้วรับรองโรคจะหายได้เร็วไว้
อยากจะรู้โรคที่พี่ขาดรัก
ชายออกหักรักษาจะได้ไหม
วอนพระแอตช่วยสักหนช่วย دلใจ
ให้ใครใครเขามารักพี่สักคน
หากตัวพี่สมหวังดังที่คิด
จะขอปิดทองใหม่ให้อีกหน
ให้ความฝันเป็นจริงมึงมกคล
นั่งพราปนขอพรก่อนจากมา

ชมสามจอมวิหารผ่านมาพบ
ได้เคารพวันนี้ดีหนักหนา
พุทธรูปทรงเครื่องเรื่องเป็นมา
เห็นขญาเยี่ยงกษัตริย์จัดว่างาม
ที่ขอพระเจ้าศรีธรรมโศกราช
ประวัติศาสตร์บันทึกไว้ในสยาม
เหมือนโคกเคड़ाเสียใจอาลัยตาม
เมื่อคนงามจากไปไม่พาที

ชมวิหารน้อยใหญ่ในพระธาตุ
สวสอาดแสนสง่ามีราศรี
วิหารหลวงอุโบสถงดงามดี
หน้าบันมีสักไม้ลายงามครัน
ชมเพลินเดินเรื่อยไปเที่ยวในวัด
สถาปัตยกรรมใครได้สร้างสรรค์
ของเก่าแก่มากมายที่สำคัญ
แต่ก่อนนั้นรักษากันมานาน
เยี่ยงพระธาตุเมืองคอนในตอนนี
นับพันปีมาถึงซึ่งถูกหลาน
เกิดชำรุดเสียหายหลายประการ
ผู้เชี่ยวชาญชี้ให้ได้แต่เดิม
ช่วยกันบูรณะพระธาตุใหม่
ให้อยู่ได้มั่นคงช่วยส่งเสริม
อนุรักษ์เอาไว้ให้เหมือนเดิม
ตั้งแต่เริ่มสร้างมารักษาไว้
เพียงคนละหนึ่งบาท สามารถช่วย

พระธาตุสวางคามงคุดุสโส
ช่วยเกื้อหนุนพี่น้องเพื่อนพ้องไทย
ขอแรงใจศรัทธาช่วยกัน
ช่วยรักษาของเก่าเราแต่ก่อน
ชาวนครพิงค์เป็นมิ่งขวัญ
เห็นพระธาตุเป็นรอยร้าวเศร้าใจครัน
ไฉนตัวฉันห่วงนักกลัวหักพัง
อย่าให้เป็นเช่นนี้พี่น้องเอ๋ย
หากละเลยต้องเศร้าใจภายหลัง
จงร่วมมือทั้งชายหญิงช่วยจริงจัง
เป็นกำลังบูรณะพระเจดีย์

ชมพระธาตุอยู่เดียวเปลี่ยวดวงจิต

นั่งคิดคิดไฉนตัวเราเศร้าหมองศรี
จะมองหาสาวใดไม่เห็นมี
เป็นเพื่อนพี่เคียงคู่อยู่ด้วยกัน
เป็นคนอื่นเขาชื่นใจได้จ้ะ
ยามที่อยู่ชิดใกล้ได้สุขสันต์
แต่ตัวพี่ได้แต่พร่ำเพ้อรำพัน
คนรักนั้นอยู่ไหนไม่เห็นมา
นิราศรักหักสะบั้นแสนรันทด
หรือน้องหมดเยื่อใยไม่มาหา
ลืมแล้วหรือคำมั่นเคยสัญญา
ลืมมาจากคนดีลืมพี่ชาย

เดินออกจากพระธาตุคนขาดรัก

เศร้าใจนักคนดีที่พี่หมาย
ปล่อยให้อยู่โดดเดี่ยวพี่เปลี่ยวกาย
แทบจะวายชีวาคราสาวเมิน
คนเขาทักไปไหนไม่มีคู่
นั่งคิดดูตัวพี่นี้ขวยเขิน
แม้จะขมขื่นความมาจนเพลिन
แต่ต้องเดินคิดหนักเรื่องรักเรา
เกิดเป็นชายไร้รักให้หนักจิต
ไฉนชีวิตตอนนี้ลิเียบเหงา
จะปรึกษาผู้ใดได้แบ่งเบา
พอบรรเทารักร้อนให้ผ่อนปลง

อยากไปบวชเป็นพระอาศัยวัด
ช่วยขจัดกิเลสร้ายคลายกลุ่มหลง
แม้พยายามอย่างไรตัดไม่ลง
ใจยังคงหวั่นหาด้วยอารมณ์

แรมนิราศพระธาตุมาศากลาง

สุดอ้างว้างไม่เห็นใครฤทัยถอน
อยากจะพบคนดีที่เมืองคอน
จึงต้องจรถึงท่าม้าได้มาพัก
ไม่เห็นม้า निकงสยใครตั้งชื่อ
ท่าม้าคืออะไรใครรู้จัก
เป็นตำนานเล่ากันมานาน่าแปลกนัก
คนคึกคักที่ท่าม้ามองเห็นนาง
ไม่เห็นน้องซ่องใจให้เป็นทุกข์
ไม่มีสุขยามนี้พี่หมองหมาง
จากท่าม้าอาลัยไปตามทาง
ฤกษ์งามที่ท่าม้าวันท่าคอย
นิราศร้างห่างเจ้าพี่เฝ้าคิด
ในดวงจิตยามนี้พี่เหงาหงอย
ไม่เห็นหน้าผิตหวังนั่งใจลอย
แม่สาวน้อยรู้หรือเปล่าพี่เศร้าตรม
พี่นั่งรดมาถึงเสาชิงช้า
จึงแวะมาบูชาพระสยาม
เป็นเทวสถานแค่นานนม
แล้วเข้าชมหอณารายณ์อยู่ใกล้กัน
ชมเพลินเดินมาหน้าเรือนจำ
เหมือนมีกรรมคนคุกไม่สุขสันต์
พวกทำผิดคิดไม่ดีมีโทษทัณฑ์
คือรางวัลให้คนชั่วได้กลัวเกรง
เห็นเรือนจำไว้อย่าได้คิด
ทุจริตใดไปชมเหง
อย่าทำตัวประพฤติเป็นเช่นนักเลง
จนตัวเองถูกขังนั่งทุกข์ใจ

เที่ยวมาถึงหน้าเมืองคอนกระฉ่อนเชื้อ

เคยเลื่องลือเรื่องแข่งหนังตั้งแต่ไหน
ชมตะลุมสุลสำราญพื้นบ้านไทย

ถิ่นปักษีได้เอกลักษณ์มักได้ยิน
 ช้ามไปชมกำแพงเมืองมีเรื่องเล่า
 เป็นเรื่องราวจารึกไว้ให้ถวิล
 กำแพงเมืองกันศัตรูกู้แผ่นดิน
 ใครดูหมิ่นจะต้องพบนักรบไทย
 ตามตำนานเล่ามาว่าสำคัญ
 แนวป้องกันคู่เมืองเป็นเรื่องใหญ่
 เหล่าไพร่พิทาทต้องปราชัย
 บุกเข้าไปถูกฆ่าชีวิตรวย
 มาพบซากกำแพงแจ้งหลักฐาน
 ของโบราณแต่ก่อนนี้มีความหมาย
 เหล่าทหารเก่งกล้ามาเสียชีวิต
 รักษาไว้ซึ่งแผ่นดินถิ่นไทยเรา
 แวะเข้าชมสวนสัตว์เขาจัดไว้
 สัตว์มากมายถูกขังนั่งหงอยเหงา
 พวกมนุษย์นั้นแหละหนาไปล่าเอา
 ตัวของเจ้าเขาพามาทำไม
 เหมือนเป็นกรรมนำมาทรมาน
 แสนสงสารสัตว์ป่าน้ำตาไหล
 ถึงคราวที่จำพรากต้องจากไพร
 สุดอาลัยนามนิราศอนาคครัน
 เหมือนตัวพืชามนี้ที่ขาดน้อง
 ใจหม่นหมองรำพึงถึงจอมขวัญ
 ดังมีใครมาพรากเราจากกัน
 ไม่สุขสันต์เหมือนสัตว์ป่ามาจากไพร

จากสวนสัตว์ถึงศาลาประดู่หก

น้ำตาดกคนดีพี่ไปไหน
 เคยนัดกันที่ศาลามาเปลี่ยนไป
 หรือทรมวยโกหกพี่ที่สัญญา
 ยามนิราศขาดสาวนั่งเศร้าโศก
 เหมือนทั้งโลกยามนี้มีปัญหา
 โอตัวพี่ร้อนรุ่มกุ่มอุรา
 จึงจากลาประดู่หกคราวออกพัง

เดินไปหลังกัลยาณีมีเรื่องเล่า

เป็นเรื่องราวของกวีมีเบื้องหลัง
จอมกวีศรีปราชญ์นิราศวัง
ตามคำสั่งพระนารายณ์ได้จากมา
ถูกลงโทษโกรธเคืองเรื่องเจ้าชู้
ครั้นมาอยู่นครศรีมีปัญห
ด้วยเจ้าเมืองเคืองโกรธโทษอาญา
จึงสั่งฆ่าให้ตายวายชีวัน
มาเห็นสระศรีปราชญ์อนาปน
น้ำตามคลอแทนศรีผู้มีศิลป์
ยอดกวีลือดังทั้งแผ่นดิน
กลับต้องสิ้นชีวน่าอาดูร
ไม่ทำผิดแต่ชีวิตถูกประหาร
แสนสงสารกวีที่ชีพสูญ
นิกสร้อยเศร้าโศกาหวิคุณ
เคยเทิดทูนพ่อศรีกวีไทย
แม้ชีพเราใคร่ฆ่าก็ไม่นึก
ไม่ทำผิดถูกฆ่าน้ำตาไหล
ครั้นนึกถึงความตายได้เป็นไป
ไม่มีใครหนีพ้นสักคนเลย
เมื่อเกิดมาต้องตายกลายเป็นศพ
คือวันจบของสังขารนะท่านเอ๋ย
สร้างความดีเถิดหนอยาเฉยเมย
ตัวเราเคยทำอะไรให้สังคม

เวียนมาถึงตลาดแขกดูแปลกตา

มีแม่ค้ามากมายขายขนม
กินข้าวหมกอิสลามความนิยม
ให้นึกชมแม่ค้าว่าฝีมือ
จากตลาดแขกถึงท่าวังนั่งสงสัย
เป็นวังใครอยากรู้จั่งวังนั้นหรือ
ไม่เห็นวังนั่งแปลกใจตรงไหนคือ
เขาเรียกชื่อเป็นที่ตั้งวังโบราณ

จากท่าวังไปวันทาพ่อจำด้า

ได้จดจำเรื่องสงครามตามหลักฐาน
คราวญี่ปุ่นเข้าบุกหวังรุกราน

เหล่าทหารไทยกล้าเข้ารวี
 พ่อเจ้าดำสู้ตายถวายชีวิต
 ปัจจามิตรทั้งปวงจะต้องหนี
 สละชีพรักษาปฐพี
 คุณความดีพ่อเจ้าดำได้ทำมา
 เอกราชชาติไทยได้เป็นยง
 อยู่ดำรงทุกวันนี้ดีหนักหนา
 เพราะทหารเสี่ยงตายวายชีวา
 ขอบูชาวีรไทยใจทรง
 เกิดเป็นชายชาติทหารได้ผ่านศึก
 ด้วยสำนึกรักชาติไทยใจสูงส่ง
 เกียรติประวัติสร้างไว้ได้อยู่คง
 ให้แก่วงศ์ตระกูลตนคนยินยอม
 ได้อำลาพ่อเจ้าดำใกล้ค่ำแล้ว

ยินเสียงแวงตะลุงดังฟังเกิดหนอ
 บอกเรื่องราวชวานาน้ำตาคลอ
 ข้าวทุกกองเฝ้าตายหลายบึงนา
 อนิจจาชวานามานั่งทุกข์
 เพราะเข้ายุคนากุ้งทุ่งนี้หนา
 มีน้ำเค็มไหลเต็มทุกเวลา
 ปลุกข้าวกล้ำอย่างใดใครช่วยที

แรมนิราศจากมหาพิทักษ์
 เพราะเหนือบหนักหัวใจให้หมองศรี
 หากได้อยู่ใกล้สาวเจ้าคนดี
 คำคินนี้คงสุขไม่ทุกข์เลย
 แวะพักไทยโอเดิ้ลเป็นที่หมาย
 นอนเปลี่ยนกายคนศิของพี่เคย
 ยามที่ขาดคู่คิดได้ซัดเซย
 น้องสาวเอยตัวพี่นี้หนาวครัน
 เทียวในเมืองมาครบจบทุกที่
 วันพรุ่งนี้ท่องเที่ยวไปตามใจฝัน
 ออกนอกเมืองต่างอำเภอเพื่อรำพัน
 ได้สุขสันต์ธรรมชาติสะอาดตา

ใจอารวรห์หนักหนาพาสงสัย
ไฉ่ตัวเรววันนี้สเปลี่ยนไป
ยังติดใจทุ่งสงเหมือนหลงมนต์
น้ำตกโยงใสใหญ่ได้มาพัก
ถูกใจนักเมื่อได้มาคราวหน้าพณ
ตั้งเสนห์ดังติดใจใครได้ยล

ในสายชลเห็นปลาวายหลายหลากพันธุ์
ที่ข้างกลางฉวางข้างงามแท้
ชื่อท่าแพคนเล่าเสี่ยงกล่าวขวัญ
ครั้นมาเยือนวันนี้ดีใจครั้น
ประโยชน์นั้นให้ไฟฟ้าประชาชน

ที่กรุงชิงท่าศาลาก็น่าชม
ดูงามสมน้ำตกไหนตั้งสายฝน
มีหน้าผาสูงชันกันเบื้องบน
คล้ายวังวนฝนแสนห่าแผ่กระจาย
ชมหาดทรายหลายหลากมากหนักหนา
ท่าศาลาอำเภอนี้มีความหมาย
หากสระบัวหาดจันทร์เพ็ญเห็นเรียงราย
เห็นชื่อคล้ายหาดนางนอนนึกอ่อนใจ
เหมือนนอนข้างนางคนดีที่เคยรัก
แปลกใจนึกเห็นแล้วงงนึกสงสัย
ชื่อของหาดมีความหลังแต่ครั้งใด
เป็นอย่างไรอยากรู้จึงนั่งรำพัน
สันติสุขสุขใจได้ชมหาด
สวยสะอาดสมใจที่ไผ่ผืน
ปากพียงอิงใครแปลกใจครั้น
อย่ายั้งเดินเลยหนามาพักกาย
หาดหน้าทัพให้กลับมาหาคนรัก
แต่อกหักเพราะคนดีมาหนีหาย
เหมือนความรักพี่มาขาดที่หาดทราย
แสนเสียดายรักเอยเคยสุขใจ
หาดสวรรค์นี้เวศน์เจตนา
เฝ้าคอยหาคนดีที่ไปไหน
นิราศแรมท่าศาลามาเรื่อยไป
แม้อาลัยจำพรากต้องจากลา
แหวะสียลมหินงามงามสมชื่อ
คนเรากลือที่ปากน้ำงามหนักหนา
ในวันนี้โชคดีที่ได้มา
เป็นบุญตาที่ได้เห็นทรายงาม
เห็นหินงามหาดทรายให้หวังหา
ไอน้องยาคนดีพี่ขอถาม

จนบัดนี้น้องอยู่ไหนจะไปตาม
 ใหนงรามกลับมาหาพี่ชาย
 นิราศแรมสิชลเหมือนคนเศร้า
 แสนปวดร้าวอุราพาใจหาย
 เทียวชนอมเมืองสะอาดมีหาดทราย
 แสนสบายวันนี้ที่ได้มา
 หาดในเลาปากน้ำก็งามครัน
 หลงสี่ล้นริมทะเลแสนหา
 บรรยากาศเงียบสงัดทัศน
 ก่อนจากลาอย่าลืมไม่ลง

แหลมตะลุมพุกปากพ่องยังมีหาด

สวยสะอาดใครมองจะต้องหลง
 หาดหัวใครใครเห็นเป็นต้อง
 หาดยังคงธรรมชาติสะอาดครัน
 ที่หัวใครใจจะนิ่งถึงท้องถิ่น
 คงได้ยินชื่อพ่อปานคนบ้านฉัน
 ศิลปินประชาชนคนสำคัญ
 แม้ตัวนั้นไร้ตาก็น่าฟัง

เพลงบอกดีมีฝีปากฝากคำกลอน
 ได้สั่งสอนอนุชนคนรุ่นหลัง
 หัวปักใจได้นามระบือชื่อพ่อดัง
 เป็นครูหนึ่งทั้งหลายได้บูชา
 ขอเคารพนบน้อมยอมเป็นศิษย์
 ด้วยตั้งใจสนใจใฝ่ศึกษา
 ตลบันดาลให้ลูกนี้มีปัญญา
 เก่งวิชากายกกลอนทุกตอนไป
 เพลงบอกสรว้อยอีกคนจนบัดนี้
 นับว่ามีวาทะน่าเลื่อมใส
 ครั้นถึงเข็ญแะมาบ้านสระใคร
 ไร่เขียวใหญ่บ้านกวีศรีนคร

นิราศชะอวดเหมือนอวดดี

จากน้องพี่อาลัยฤทัยถอน
 พี่คอยติดตามเจ้าเฝ้า้องอน
 จึงได้รอนแรมมาสถานี
 ถึงชุมทางเขาชุมทองมองหาเจ้า

นำแสนเศร้านี้องยามาหลบหนี
ร้อนพิบูลย์สูญสิ้นไม่ยินดี
คำคืนนี้เฝ้าบอบอนได้นอนพัก

รุ่งขึ้นเข้าไปทุ่งใหญ่ไม่เห็นน้อง
ใจยังข้องคนดีพี่ทุกซอกทุก
พี่ถามไถใครใครไม่รู้จัก
นอนนอกหูกที่ทุ่งใหญ่ไม่เห็นนาง
ถึงบางวันวันนี้พี่ได้มา
รู้ไหมหนาเศร้าใจใครมองหมอง
ถึงถ้าทองพรรณรามาปลายทาง
โอ้รักจางแล้วหรือเราต้องเศร้าตรม
ครั้นมาถึงพิบูลย์เคยสูญสิ้น
น้ำตารินชาวประชาพาชื่นชม
บ้านกะทูนถึงยุคทุกชั่วระทม
เกิดล่มจมเพราะอุทกน้ำตกใจ
สูญเสียบรรดาจากพรากพี่น้อง
แสนเศร้าหมองอนิจจาน้ำตาไหล
เพราะตัดไม้ทำลายป่ามาเปลี่ยนไป
ขอเตือนให้หญิงชายได้ระวัง
สิ่งแวดล้อมอย่าทำให้สูญสิ้น
ผืนแผ่นดินจะเศร้าใจเมื่อภายหลัง
ความสมบูรณ์สูญไปไทยต้องพัง
ขอฝากฝังท่านทั้งหลายได้ช่วยกัน

เขียนนิราศพรรณนามามากมาย

ขอฝากไว้กับพี่น้องเป็นของขวัญ
หากผิดพลาดโปรดภัยได้ช่วยกัน
เสริมสร้างสรรค์แก้ไขในบทกลอน
ด้วยผมไม่เชี่ยวชาญด้านภาษา
วอนเมตตาปราชญ์ทั้งหลายได้สั่งสอน
แรมนิราศเรื่องราวเล่าเมืองคอน
ขอจบตอนตรงนี้ดีกว่าเอ๋ยฯ

